

ברכות יא: (שוו מסוף הצרות) עד יב: (המשנה)

ביאורי מושגים
 עשרת הדיברות – יש הנוהגים לעמוד בזמן קריאת עשרת הדיברות – הרמב"ם יצא נגד מנהג זה מאותה סיבה שבגללה לא תיקנו קריאת 10 הדיברות בקריאת שמע – משום חשש המינים. וכן הורה הרב עובדיה.
 ר' משה פיינשטיין ואחרונים נוספים הורו שהיכן שנוהגים לעמוד אין לבטל מנהג זה. ואף יחיד שבא למקום שבו כולם עומדים – יעמוד ולא יפרוש מן הציבור.

ברייתא

סדר תפילת הבוקר במקדש:

סגן הכהנים פנה לכהנים שיברכו:
 והם ברכו ברכה אחת,

קראו עשרת הדיברות,
 שמע, והיה אם שמוע ופרשת ציצית,
 ברכו אמת ויציב, רצה, וברכת כהנים.

ובשבת הכניסו ברכה נוספת.

הברכה הנוספת:

המשמר היוצא בירך את המשמר הנכנס
 – 'מי ששכן שמו בבית הזה ישכין
 ביניכם אהבה ואחוה ושלוש ורעות.

איזו ברכה ברכו:
שמואל: ברכת אהבה,
ריש לקיש: יוצר המאורות

לא הכרחי שר"ל אכן סבר כך:

למדנו את שיטתו מקביעתו:
 'ניתן ללמוד מהברייתא
 שברכות ק"ש לא מעכבות
 אחת את השניה'

הגמרא הניחה שר"ל סבר שהם
 שהם ברכו 'יוצר'.
 ניתן גם להבין אחרת!

אלו פרשיות נקבעו בקריאת

שמע:

בפנים:

'שמע' ו 'והיה אם שמוע' –
 בפרשיות עצמם מופיע הציווי
 לקוראם בערב ובבוקר

פרשת ציצית – ישנם 6 דברים
 חשובים בפרשה זו – מצות
 ציצית, יציאת מצרים, עול
 מצוות, איסור מינות, איסור
 הרהורי ע"ז ועריות.

בחוץ:

עשרת הדיברות – חששו
 שהעם יחשוב שהיצטוונו רק
 על 10 המצוות הללו

בלק – רצו להכניס כיוון
 שכתוב שם 'כרע שכב כארי
 וכלביא מי יקמנו'
 הסיבה שלא הכניסו היא כיוון
 שהפרשה ארוכה מדי.

לא רצו לחתוך פרשה
 באמצע - לכן לא שייך
 להכניס רק את הפסוק
 הרלוונטי.

נסיגנות הוכחה:

1. הברייתא קובעת שאם פתח בשל ערב וסיים בשל
 בוקר – יצא. מכאן שהעיקר זה החתימה,

נדחה – א. שם בחתימה יש 'ברוך אתה ה'
ב. גם הברכה של הערב כוללת את של היום ולהיפך.

2. הברייתא קובעת בסוף 'שהכל הולך אחר החיתום'
 ודאי משפט זה בא לרבות את המקרה שלנו.

נדחה – המשפט בא לרבות מקרה שבירך על תמרים
 וחשב בהתחלה על לחם.
 רק מכיוון שתמרים משביעות – ברכה זו תפטור אותם.

ספק הגמרא - מה המשמעות של פתיחת הברכה
 מה דין אדם שחשב בתחילת הברכה לברך 'גפן'
 ובסוף חשב 'שהכל'.
 האם ברכת שהכל תופסת או לא!

במקרה ההפוך אין ספק.
 גם אם בהתחלה חשב 'שהכל' זה מועיל לגפן.
 זאת כיוון שברכת שהכל כוללת בתוכה גם את הגפן

מקבץ הלכות תפילה

1. כשאומרים 'ברוך' – כורעים, ב'אתה' – מזדקפים, ב'שם ה'" כבר עומדים זקופים,
2. כורעים בבת אחת ומזדקפים לאט לאט (וי"א כנחש שזוקף קודם את ראשו),
3. בעשרת ימי תשובה אומרים 'המלך הקדוש' במקום 'האל הקדוש', ו'המלך המשפט' במקום 'מלך אוהב צדקה ומשפט',
4. כל היכול להתפלל על חבירו ולא מתפלל נקרא חוטא.

כל המתבייש על חטאיו – מוחלים לו על כל עוונותיו,
 כך מצאנו אצל שאול שהתבייש על חטאיו ונמחלו לו פשעיו.